

[Undervisningsministeren.]

andre som f. eks. universiteterne og landbohøjskolen dækker en vid kreds af uddannelser. De fleste institutioner er statsinstitutioner, medens handelshøjskolerne, der fik deres status fastlagt ved lov så sent som i 1965, og Århus universitet er selvejende institutioner. De fleste institutioner har hovedvægten af deres undervisning lagt på grunduddannelserne, medens en enkelt, Danmarks lærerhøjskole, udelukkende beskæftiger sig med videre- og efteruddannelse. Hertil kommer, at der ved institutionerne i tidens løb har udviklet sig forskellige ledelsesmæssige traditioner, som det kan være vanskeligt at bryde fuldstændigt med — med ét slag. Det vil derfor være overordentlig vanskeligt nu at lovgive om samtlige institutioners styrelse under ét.

Samtidig betyder alle de nye tanker om de højere uddannelsesinstitutioners organisation og ledelsesmæssige opbygning og den hastige udvikling, vi er inde i på dette område, at det vil være nyttigt at forsøge med forskellige ordninger. Derfor har undervisningsministeriet for 3 års perioden 1969-72 sat styrelsesanordninger i kraft for de højere læreanstalter, styrelsesanordninger, der er forskellige, selv om de alle indeholder bestemmelser om repræsentation i ledelsesorganerne for de lærere, der ikke er professorer, og de studerende og om studienævn.

Samtidig får folketingset med det forelagte lovforslag om universiteternes styrelse, der også skal til revision i 1972, lejlighed til at øve væsentlig indflydelse på de rammer, som forsøgsvirksomheden skal foregå inden for ved universiteterne.

Formålet med dette lovforslag er at fastslå visse principper for, hvorledes det enkelte universitet skal ledes i de kommende tre år.

Disse principper er følgende:

For det første ophører professorernes fødte medlemskab af fakulteterne, og professorerne og de øvrige heltidsbeskæftigede, fastansatte lærere ligestilles med hensyn til valgret og valgbarhed til de kollegiale organer.

De studerende sikres medbestemmelsesret og medansvar for deres egen uddannelse gennem oprettelse af paritetisk sammensatte studienævn og ved retten til at be-

sætte $\frac{1}{3}$ af pladserne i konsistorium og fakultets- og fagråd.

Den traditionelle fakultetsinddeling har bl. a. betydet, at fag, som ikke havde meget med hinanden at gøre, måtte administreres sammen inden for et fakultet, samtidig med at et ønskeligt samarbejde mellem fag, der ikke lå inden for samme fakultet, blev hæmmet af fakultetsgrænserne.

Ifølge lovforslaget kan der nu ske en omlægning således, at fagene i løbet af de kommende 3 år kan samles i nye, mindre faggrupper under hensyn til deres samarbejdsbehov.

Der skal dannes så store institutenheder, at man kan sikre et tilstrækkelig stort grundlag for anskaffelse og effektiv udnyttelse af udstyr og apparatur og for ansættelse af administrativt personale til aflastning af forskerne.

Forbindelsen mellem universiteterne og de grene af samfundslivet, som beskæftiger universitetsuddannede kandidater, søges styrket gennem årlige møder mellem repræsentanter for dem, som beskæftiger kandidaterne, og dem, som har ansvaret for deres uddannelse.

Loven tager som nævnt sigte på at slå en række principper fast, og den detaljerede udformning af reglerne for Københavns, Odense og Århus universiteters styrelse vil blive fastlagt i bekendtgørelser for det enkelte universitet. I disse bekendtgørelser vil man foruden de i loven fastlagte principper og de synspunkter, der i øvrigt måtte komme til udtryk under folketingets behandling, tage hensyn til det enkelte universitets særlige forhold. Forholdene ved f. eks. Københavns og Odense universitet er jo yderst forskellige.

Med dette lovforslag er der ikke gjort op med alle universitetsproblemer. Spørgsmålene om udbygning og placering behandles som bekendt i et andet lovforslag, som allerede er forelagt folketingset.

Det vigtige spørgsmål om stillingsstrukturen, ansættelsesvilkårene og arbejdsforpligtelserne for det videnskabelige personale ved universiteterne og de højere læreanstalter er for tiden til behandling i et af undervisningsministeriet nedsat udvalg.

Spørgsmålet om en ændring af de højere uddannelsers struktur behandles i planlægningsrådet for de højere uddannelser.